

Journal of Education Studies

Volume 20
Issue 1 July-September 1991

Article 1

7-1-1991

บทนำ : ๙๙ ปี การครุศึกษาไทย : ความเขินสากสและนวัตกรรม

เกษม สุวรรณกุล

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>



Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

สุวรรณกุล, เกษม (1991) "บทนำ : ๙๙ ปี การครุศึกษาไทย : ความเขินสากสและนวัตกรรม," *Journal of Education Studies*: Vol. 20: Iss. 1, Article 1.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol20/iss1/1>

This Article is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

๙๙ ปี การครุศึกษาไทย : ความเป็นสากล และนวัตกรรม

เกษม สุวรรณกุล

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

ท่านคณบดี ท่านอาจารย์ที่เคารพ ผมได้รับ speech ที่จะพูดในการเปิดงานนี้ แต่รู้สึกว่าจะไม่ค่อยชอบ คือใน speech เขียนตามธรรมเนียมว่า “๙๙ ปี ของการครุศึกษา” นี่ดีมีความสำเร็จ โดยเหตุที่ผมคุ้นเคยกับที่ประชุมนี้ จึงจะขออนุญาตพูดนอกเหนือไปจากที่เขียนมาให้อ่าน

ถ้าหากจะดูว่า “๙๙ ปี ของครุศึกษา” สำเร็จอย่างไร ส่วนของความสำเร็จก็คงจะมีไม่น้อยและเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ แต่ถ้าจะมองในแง่ของความไม่สำเร็จก็คงจะมีเหมือนกัน ผมอยากขออนุญาตพูดถึงในแง่ของความไม่สำเร็จของการศึกษาใน ๙๙ ปี ซึ่งท่านคณบดีได้รายงานไปสักครู่นี้ว่าจะได้รู้ว่าครุศึกษาอยู่ในจุดใดและจะก้าวไปในทางใด ผมมีความรู้สึก

และเชื่ออย่างนั้นจริงๆ ว่ามี failure ของการศึกษา ในทุกระดับตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษาในด้าน management คือในด้านของการจัดการหรือด้านของการบริหาร ถ้าจะพูดว่า อะไรเป็นตัวกำหนดความสำเร็จของการศึกษา เราอาจจะต้องพูดว่าครูบาอาจารย์ทั้งหลายเป็นตัวกำหนดคุณภาพของครูจะเป็นเครื่องกำหนดคุณภาพของนักเรียน นิสิตนักศึกษา ดังนั้นต้องมาดูว่าครูเป็นอย่างไร เป็นครูที่เก่งและครูที่ดีหรือไม่ เก่งกับดีไม่เหมือนกัน ถ้าเป็นทั้งครูที่เก่งและดีก็ดี

จุดมุ่งหมายของ personnel management หรือจุดมุ่งหมายของการบริหารหรือการจัดการทั้งหมด คือการให้ได้คนดีมาทำงาน ฉะนั้น

ปรับปรุงการศึกษาทุกระดับ แต่จะขอกว่าใน
 ที่นี้ ๒ ระดับ ซึ่งเห็นว่าคุณค่าที่สุด และจะต้อง
 รีบทำทันที”

ข้อแรก การให้การศึกษาระดับประถมศึกษา
 เด็กที่มีอายุ ๑-๘ ปี (บางคนว่า ๑-๑๐)
 อยู่ในวัยที่จะรับสิ่งต่างๆ ที่นำไปเป็นพื้นฐาน
 ของความรู้สึกนึกคิด และวิถีชีวิตของตน
 ต่อไปในอนาคต ระยะนี้อาจจะเรียกว่าเป็น
 ช่วงแห่งการสร้างฐานของตน ศาสนาคริสต์
 ถือว่า เด็กอายุ ๑-๘ ปี เป็นวัยที่สำคัญ
 มากจนกล่าวว่าหากนำเด็กอายุ ๑-๘ ขวบมา
 ให้เขา เขาจะสอนให้เป็นหมอสอนศาสนาที่ดี
 ที่สุด ทั้งนี้เพราะช่วงอายุนี้เป็นระยะเวลาที่เด็ก
 จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ง่าย และนำไปเป็นรากฐาน
 ของความรู้สึกนึกคิดเมื่อเป็นผู้ใหญ่ ฉะนั้น
 ถ้าต้องการจะให้เด็กเป็นอย่างไรจะต้องเริ่ม
 เรียนเริ่มสอนตั้งแต่วัยนี้ หากพ้นวัยนี้ไปแล้วจะ
 แก้ไขยาก เช่นถ้าหากต้องการให้เด็กมีค่านิยม
 เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ความรักชาติ ความมี
 ระเบียบ ความรักศิลปะ ความสุนทรีย์
 ความรักธรรมชาติ การเห็นคุณค่าของสิ่ง
 แวดล้อม การเห็นคุณค่าของชีวิตสัตว์ การเห็น
 คุณค่าของเวลา การตรงต่อเวลา การประหยัด
 และไม่ทิ้งของข้างถนน เหล่านี้ แม้กระทั่งการ
 เรียนภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะป็น
 ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ควรปลูกฝังใน
 ระยะนี้ทั้งสิ้น การให้การศึกษาระดับ
 ประถมศึกษาจึงสำคัญที่สุด หากระดับที่สูงขึ้น ใน
 ทางตรงข้ามหากในระยะนี้มีจุดมุ่งหมายที่ถูก
 ต้องและทำได้สำเร็จจะง่ายแก่การศึกษาใน
 ระดับต่อไป ในประเทศไทยตลอดระยะเวลาที่

ผ่านมา จนถึงปัจจุบันการศึกษาทุกระดับซึ่ง
 รวมถึงประถมศึกษาไม่สามารถดึงดูดคนที่ดีที่
 สุดให้มาเป็นครูได้ เนื่องจากอาชีพครูมีเงิน
 เดือนต่ำ คนที่เป็นครูหรือคนที่จะไปเรียนเป็น
 ครูมักจะเป็นคนที่อยากจน หรือไม่สามารถ
 เรียนอย่างอื่นได้ หรือไม่รู้จะเรียนอะไร (ท่านที่
 นั่งอยู่ในห้องนี้เป็น exception นะครับ) การ
 แก้ไขปัญหาคุณภาพของคนจะต้องเริ่มด้วย
 การปรับปรุงการประถมศึกษาให้มีเป้าหมาย
 ที่แน่นอนและต่อเนื่อง มีหลักสูตรและวิธี
 การสอนที่ทำให้บรรลุเป้าหมายได้ และที่
 สำคัญที่สุดคือได้ครูที่ดีที่สุด ต้องหาวิธีให้คนดี
 เท่านั้นมาเป็นครูประถมศึกษาหรือครูระดับอื่น
 ก็ตาม หากจะให้เงินเดือนครูประถมศึกษา
 สูงกว่าอาจารย์ระดับอื่น แม้แต่มหาวิทยาลัยก็
 เป็นการสมควรและถูกต้อง รัฐบาลจะต้องสร้าง
 เงื่อนไขในการจ้างให้คนดีมีความสามารถแย่ง
 กันเข้ามาเป็นครูประถมศึกษา และควรเริ่ม
 หาวิธีการทันที อาจต้องใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า
 ๑๐ ปี จึงจะเริ่มปฏิบัติได้

ข้อต่อไป ได้พูดถึงโทรทัศน์ ซึ่งเป็น
 การศึกษาชนิดหนึ่ง แต่จะไม่พูดถึงในที่นี้ใน
 ระยะที่ผ่านมา failure ใน management
 ของประถมศึกษาเป็นสาเหตุที่ทำให้คุณภาพ
 ของเราไม่เป็นที่น่าพอใจ ผมได้มาพูดกัน
 ท่ามกลางผู้รู้ในเรื่องนี้ทั้งหลาย ผมเห็นว่าสิ่ง
 ที่เราควรหา นวัตกรรมในการศึกษาก็คือว่า
 หา pattern ของ management ที่ดีต่อการ
 ศึกษา トラบไตที่เราไม่สามารถดึงคนที่ดีที่สุดให้
 มาเป็นครูได้ ผมว่ายังมี failure อยู่ และแต่
 ไหนแต่ไรมาแล้ว เราก็ไม่ได้ทำอะไรมากนัก

เวลานี้ผมคิดว่า ๘๘ ปี ก็ค่อนข้างจะนานและสายเกินไป แต่ถ้าไม่เริ่มต้นก็ไม่มีวันถึงเป้าหมายได้

failure ในระดับต่างๆ เราเห็นเป็น failure ของ management ทั้งนั้น ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผมรับผิดชอบ ผมก็รู้สึกว่าเป็น failure เหมือนกัน เราอาจจะมีความสำเร็จในระดับหนึ่งเท่านั้นเอง ตั้งแต่ตั้งมหาวิทยาลัยมาเราก็ทำการสอนเป็นหลักแล้ว management ตอนนั้นก็คือ สมองจุดมุ่งหมายที่มีแต่การสอน โดยใช้ระบบราชการเป็นวิธีบริหารหลักในการบริหารอุดมศึกษาของเรา ซึ่งมีความสำเร็จในระดับหนึ่งเท่านั้นเอง ซึ่งผมพูดเสมอๆ ว่า เป็นระดับที่ใช้เทคโนโลยีเป็นระดับที่รู้ว่าคนอื่นเขาคิดอย่างไร ทำอย่างไร แล้วเราก็ copy เขามาทำ เรามีความสำเร็จถึงระดับนั้น เท่านั้น แต่ประเทศนี้จะเจริญก้าวหน้าต่อไปจากระดับนี้ไม่ได้ จะต้องเป็นระดับซึ่งเราคิดของเราเองสร้างเทคโนโลยีเอง ถ้าหากไม่เปลี่ยน management เราจะไม่สามารถไปถึงระดับนั้นได้อย่างแน่นอน เวลานั้นนโยบายของรัฐบาลก็ดีหรือของทบวงฯ ที่ได้ออกไปคือพยายามห้ามมหาวิทยาลัยเป็นอิสระ โดยเฉพาะห้ามมหาวิทยาลัยออกจากระบบราชการ ผมยังมองดูว่าถ้าไม่ห้ามมหาวิทยาลัยออกจากระบบราชการละก็ มหาวิทยาลัยจะไม่มีทางเจริญหรือประสบความสำเร็จในทางบริหารหรือทางการศึกษาเป็นเลิศทางวิชาการได้เด็ดขาด มีทางเดียวคือต้องออกไป และสร้าง management ของตัวเองขึ้น เพื่อ manage ไปตามวัตถุประสงค์นั้น

เป็นของแปลกที่ว่า เมื่อประมาณ ๓๐ ปีก่อนนั้น เราพยายามจะต่อสู้ให้ได้มาซึ่งความเป็นอิสระ หรือการออกจากระบบราชการที่เรียกว่า มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลตอนนั้นรัฐบาลไม่ประสงค์ที่จะให้ออก มหาวิทยาลัยก็ไม่ได้ออก แล้วก็รัฐบาลต่อมาก็ไม่มียุทธศาสตร์ให้ออก พร้อมๆ กันนั้นเราก็ประสบปัญหาในการบริหารในระบบราชการอยู่ตลอดเวลา บัดนี้รัฐบาลมอบสิ่งนี้ให้มหาวิทยาลัยต่างๆ เลือกได้ว่าออกจากระบบราชการหรือไม่ หากมหาวิทยาลัยเลือกออกจากระบบราชการแล้ว ปัญหาต่างๆ ที่พุดกันตอนนี้แทบจะแก้ได้ทันทีในตัวมันเอง เช่น ปัญหาสมองไหล ปัญหาความยุ่งยากในการทำงาน เช่น จะทำหลักสูตร ตั้งคณะ ปัญหาเหล่านี้จะแก้ได้ด้วยการบริหารแบบใหม่ การออกไปจากระบบราชการ ปัญหาสมองไหลจะไม่มีเลยถ้าปัญหาสมองไหลเกิดจากการให้เงินเดือนต่ำ เพราะระบบนี้จะเป็นระบบที่ให้เงินเดือนได้เอง แต่แปลกที่มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ลังเล ผมได้คุยกับผู้ร่วมประชุม เพื่อให้มีการปฏิรูปรวมมหาวิทยาลัยในสมัย พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งทราบข่าวว่า ขณะนี้รัฐบาลได้เปิดโอกาสให้แล้ว เขาว่าตอนนั้นเหมือนจับเสืออยู่ในกรงแล้วปิดประตูไว้ เสือกดิ้นอยากจะออก เตี้ยวันนี้เขาเปิดประตูกรงเสือไม่ยอมออก ผมก็มีความแปลกใจอยู่เหมือนกัน เพราะอันนี้เป็นโอกาสที่ดีที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ และถ้าไม่ใช่นายกคนนี้ก็คงไม่มีโอกาสอย่างที่ว่านี้

ผมคิดว่า การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นนวัตกรรม

* 4 พจน. นายอานันท์ ปันยารชุน

สำหรับเมืองไทย แม้ไม่ใช่ของโลก ผมคิดว่า เป็น break through อันหนึ่งของการอุดมศึกษา โดยเฉพาะ

ผมคิดว่าใน ๙๙ ปี ที่ผ่านมาของการ ศึกษาศึกษาความสำเร็จก็มีมาก แต่ในหลาย อย่างต้องถือเป็น failure และ failure นี้ ผม คิดว่ามาจาก management ถึงเวลาที่เราจะ ต้องหาระบบการบริหารที่จะดึงดูดคนดีเท่านั้น มาเป็นครู ถ้าหากเราไม่สามารถจะสร้างการ

บริหารที่จะดึงดูดคนดีให้มาเป็นครูได้แล้ว ผม คิดว่าอนาคตของชาติคงจะยังไม่ค่อยสว่างนัก เป็นหน้าที่ของท่านที่จะต้องคิดค้น manage- ment system ต่างๆ เหล่านี้เพื่อจะให้เราได้ ระบบการบริหารที่ดีที่สุด

ผมก็ขอถือโอกาสแสดงครุทัศน์ด้วย และขอเปิดการประชุมวิชาการเรื่อง ๙๙ ปี การครุศึกษาในประเทศไทย ตามความเป็น สาถลและนวัตกรรม ณ บัดนี้